

UREDJA O PROGLAŠENJU SPOMENIKA PRIRODE „KALEMEGDANSKI RT“

(„Sl. glasnik RS“, br. 15/2021)

Član 1

Geološki profil miocenskih sedimenata "Kalemegdanski rt", južno od ušća Save u Dunav, na teritoriji gradske opštine Stari grad, grada Beograda, stavlja se pod zaštitu kao Spomenik prirode "Kalemegdanski rt" i svrstava se u I kategoriju zaštićenog područja međunarodnog, nacionalnog odnosno izuzetnog značaja, (u daljem tekstu: Spomenik prirode "Kalemegdanski rt").

Član 2

Spomenik prirode "Kalemegdanski rt" stavlja se pod zaštitu radi očuvanja sedimenata miocenske starosti odnosno njegovog dela badenskog kata koji predstavljaju prirodnu retkost, jedinstven ostatak mediteranskog stadijuma, najstarijeg stadijuma u istoriji panonskog mora, gde su na izuzetno malom prostoru zastupljene sprudne i subsprudne facije kao i sedimenti plaže.

Član 3

Spomenik prirode "Kalemegdanski rt" se nalazi na teritoriji grada Beograda, odnosno u granicama katastarske parcele broj 67/2 KO Stari grad, ukupne površine 14 ha 7 a 18 m² i u celini je u državnoj svojini.

Opis granica i grafički prikaz Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" dati su u Prilogu, koji je odštampan uz ovu uredbu i čini njen sastavni deo.

Član 4

Na području Spomenika prirode ustanovljava se režim zaštite II i III stepena.

Režim II stepena zaštite, površine 3 ha 42 a 36 m², obuhvata padinu između Donjeg i Gornjeg grada i pripadajuće objekte spomenika kulture (objekat barutane, Mitropolitovog doma).

Režim III stepena zaštite, površine 10 ha 64 a 82 m², obuhvata ostatak parcele.

Član 5

Na površinama na kojima je ustanovljen režim zaštite III stepena zabranjuje se:

- 1) izgradnja objekata turističkog smeštaja i ugostiteljstva, osim privremenih objekata za prezentaciju prirodnih vrednosti ili objekata u tradicionalnom stilu koji su u skladu sa potrebama kulturnog nasleđa i uslovima nadležne organizacije za zaštitu kulturnog nasleđa;
- 2) izgradnja energetskih objekata osim distributivne elektroenergetske mreže za potrebe napajanja električnom energijom objekata iz tač. 1) i 5) ovog stava;
- 3) sadnja materijala koji bi svojom visinom i veličinom mogao umanjiti vidnu površinu profila;
- 4) modeliranje terena, izuzev:

- (1) u cilju postizanja stabilnosti terena ukoliko su druga rešenja neprimenljiva,
  - (2) za potrebe arheoloških ispitivanja,
  - (3) prezentacije kulturnih vrednosti;
- 5) gradnja i/ili dograđivanje objekata koji nisu u funkciji prirodnog i kulturnog dobra i za koji nije dobijena saglasnost nadležnih institucija i organizacija, osim za vodoprivredne aktivnosti;
  - 6) neovlašćeno i nekontrolisano paljenje vatre;
  - 7) privremeno i trajno odlaganje otpadnih materija;
  - 8) unošenje invazivnih alohtonih vrsta;
  - 9) preduzimanje i svih drugih aktivnosti koje mogu narušiti vizuelni integritet kulturnog i prirodnog dobra.

Član 6

Na površinama na kojima je ustanovljen režim zaštite II stepena, pored zabrana iz člana 5. ove uredbe, zabranjuje se i:

- 1) uništavanje postojećih prirodnih izdanaka i onih koji bi se arheološkim iskopavanjima eventualno otvorili;
- 2) uništavanje fosilnog materijala na prirodnim i veštački otvorenim izdancima sedimenata;
- 3) uništavanje vegetacije, posebno one koja bi za posledicu mogla imati pojavu nestabilnosti ili eroziju;
- 4) zasecanje padine i za arheološka istraživanja, ukoliko prethodno projektom istraživanja nije analizirana stabilnost padine i predviđene mere za obezbeđenje stabilnosti iskopa i padine u celini;
- 5) odvijanje manifestacija kojima bi se mogli ugroziti izdanci, ili za čije bi se nesmetano odvijanje morali postaviti objekti, a koji bi mogli uticati na bilo koji način na prirodno dobro.

Član 7

Spomenik prirode "Kalemegdanski rt" poverava se na upravljanje Javnom preduzeću "Beogradska tvrđava" (u daljem tekstu: upravljač).

Član 8

U obavljanju zakonom utvrđenih poslova upravljanja zaštićenim područjem, upravljač je dužan naročito da: se stara o zaštićenom području na način koji omogućava da se u potpunosti sprovedu propisane mere i aktivnosti zaštite u cilju očuvanja i unapređenja zaštićenog područja, vrši obeležavanje zaštićenog područja, donese plan upravljanja, donese akt o unutrašnjem redu na prostoru zaštićenog područja, obezbeđuje čuvarsku službu, obezbeđuje uslove za sprovođenje naučnoistraživačkih, obrazovnih, informativno propagandnih i drugih aktivnosti u skladu sa zakonom, obezbeđuje finansijska sredstva iz sopstvenih prihoda i iz naknada za korišćenje zaštićenog područja, kao i drugih izvora utvrđenih zakonom, obraća se nadležnim organima radi obezbeđivanja sredstava iz opštinskog i republičkog budžeta i drugih izvora prihoda.

Upravljač je dužan da izvrši upis delatnosti upravljanja zaštićenim područjem u skladu sa propisima kojima se uređuje klasifikacija delatnosti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 9

Očuvanje, unapređenje, održivo korišćenje i prikazivanje prirodnih i drugih vrednosti područja Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" sprovodi se prema planu upravljanja koji donosi upravljač na period od deset godina (u daljem tekstu: Plan upravljanja), sa sadržinom i na način propisan zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Plan upravljanja, sadrži i preventivne mere zaštite od požara u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu od požara i propisima donetim na osnovu tog zakona.

Plan upravljanja upravljač donosi i dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo) najkasnije u roku od deset meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe.

U postupku davanja saglasnosti na Plan upravljanja, Ministarstvo pribavlja mišljenja ministarstava nadležnih za poslove nauke, prosvete, kulture, rudarstva i energetike, privrede, građevine, saobraćaja i prostornog planiranja, turizma, vodoprivrede i finansija.

Upravljač je dužan da jednom u tri godine analizira sprovođenje Plana upravljanja i ostvarene rezultate i po potrebi izvrši njegovu reviziju.

Do donošenja Plana upravljanja, upravljač vrši poslove na osnovu godišnjeg programa upravljanja koji je dužan da doneše i dostavi Ministarstvu na saglasnost u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Godišnji program upravljanja iz stava 6. ovog člana sadrži naročito: sažet prikaz prirodnih i drugih vrednosti zaštićenog područja, ciljeva zaštite i održivog korišćenja, mogućnosti i ograničenja za njihovo ostvarivanje; detaljan prikaz godišnjih zadataka na čuvanju, održavanju, unapređenju, prikazivanju i održivom korišćenju zaštićenog područja za potrebe nauke, obrazovanja, rekreacije i turizma i ukupnog socio-ekonomskog razvoja; prikaz konkretnih poslova na izradi i donošenju upravljačkih dokumenata, prvenstveno Plana upravljanja, akta o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi i akta o naknadi za korišćenje zaštićenog područja; prikaz zadataka na obeležavanju zaštićenog područja, zasnivanju informacionog sistema i protivpožarnoj zaštiti; prikaz subjekata i organizacionih i materijalnih uslova za izvršenja programa, visine i izvora potrebnih finansijskih sredstava.

Član 10

Upravljač je dužan da obezbedi sprovođenje režima zaštite, odnosno unutrašnji red i čuvanje zaštićenog područja u skladu sa pravilnikom o unutrašnjem redu i čuvarskoj službi koji donosi uz saglasnost Ministarstva u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe.

U okviru sadržine propisane zakonom kojim se uređuje zaštita prirode, pravilnikom iz stava 1. ovog člana bliže se utvrđuju zabranjeni radovi i aktivnosti, kao i pravila i uslovi obavljanja radova i aktivnosti koji su dopušteni na području Spomenika prirode "Kalemegdanski rt".

Pravilnik iz stava 1. ovog člana se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 11

Upravljač je dužan da na propisan način obeleži Spomenik prirode "Kalemegdanski rt" i njegove spoljne granice, najkasnije u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 12

Upravljač će izraditi softversko rešenje o prirodnim i stvorenim vrednostima, nepokretnostima, aktivnostima i drugim podacima od značaja za upravljanje Spomenikom prirode "Kalemegdanski rt" u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Član 13

Sredstva za sprovođenje Plana upravljanja obezbeđuju se iz budžeta Republike Srbije, od naknade za korišćenje zaštićenog područja, prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti upravljača i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Visinu naknade za korišćenje Spomenika prirode "Kalemegdanski rt", svojim aktom utvrđuje upravljač, u skladu sa zakonom kojim se uređuju naknade za korišćenje javnih dobara.

Član 14

Planovi uređenja prostora i druge osnove i programi koji obuhvataju Spomenik prirode "Kalemegdanski rt" usaglašiće se sa Prostornim planom Republike Srbije, Planom upravljanja i režimima zaštite utvrđenim ovom uredbom.

Član 15

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Prilog

OPIS GRANICA I GRAFIČKI PRIKAZ SPOMENIKA PRIRODE "KALEMEGDANSKI RT"

Granice Spomenika prirode "Kalemegdanski rt" u režimu zaštite II i III stepena.

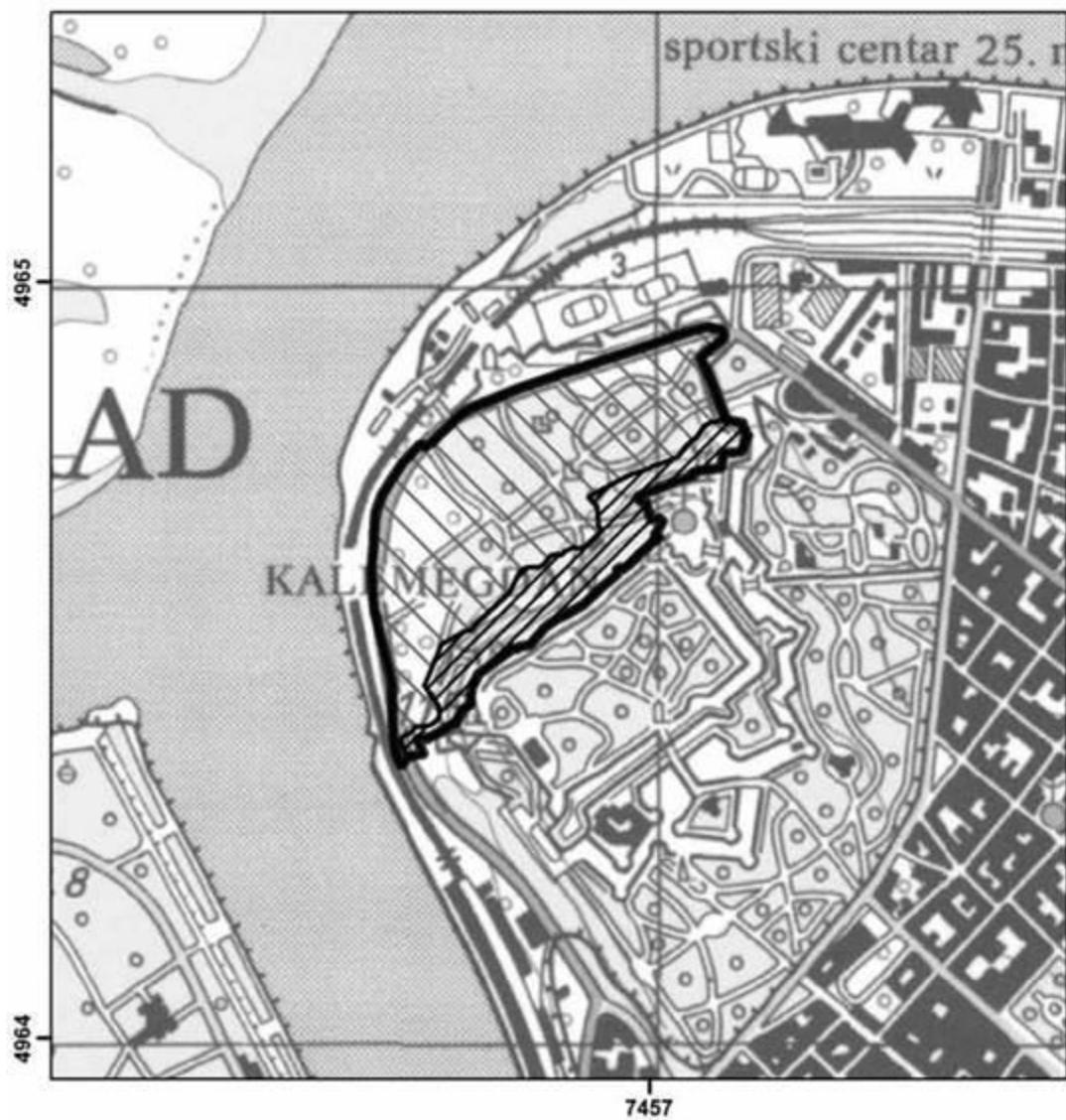
Granica zaštićenog prirodног dobra se u potpunosti poklapa sa granicama katastarske parcele broj 67/2 KO Stari grad.

Na terenu se može pratiti počev od ruševina unutrašnje kapije Sava na jugozapadnom podgrađu od koje se u pravcu istoka pruža bedem koji odvaja donji od gornjeg grada. Prati bedem do lučnog bedema Zindan kapije odakle se granicom parcele spušta u pravcu istočne kapije Donjeg grada. Odatle prati bedem u pravcu istoka do Jakšićeve kule, od koje u pravcu severa ide severoistočnim frontom sa Vidin kapjom do saobraćajnice Bulevar Vojvode Bojovića, a potom saobraćajnicom u pravcu zapada i jugozapada sve do početne tačke (ruševine unutrašnje kapije Sava).

U granicama zaštićenog prirodног dobra utvrđene su površine sa režimom zaštite II (drugog) i III (trećeg) stepena. Prirodno dobro čini jedna katastarska parcela, pa je granica između područja sa različitim stepenima zaštite određena grafički, a na terenu je čini nožica padine.

SPOMENIK PRIRODE "KALEMEGDANSKI RT"

1 : 10 000

Легенда

- Граница СП „Калемегдански рт“
- Режим заштите II (другог) степена
- Режим заштите III (трећег) степена